

Reglement betreffende Klokkenluiders

Afdeling I: Algemene bepalingen en toepassingsgebied

Artikel 1 – Doel

Dit reglement organiseert voor het provinciebestuur een systeem om personen die inbreuken willen melden, klokkenluiders, te beschermen overeenkomstig de richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden en het decreet van 18 november 2022 tot wijziging van het provinciedecreet van 9 december 2005, het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en het Bestuursdecreet van 7 december 2018 wat betreft klokkenluiders.

Artikel 2 – Definities

Voor de toepassing van dit reglement wordt verstaan onder:

- 1° melder: een natuurlijk persoon/personeelslid die in het kader van zijn werk verkregen informatie over inbreuken meldt of openbaar maakt;
- 2° betrokken persoon: een natuurlijk persoon of overheidsinstantie die de melder aanduidt als de persoon aan wie de inbreuk wordt toegeschreven of met wie die persoon in verband wordt gebracht;
- 3° facilitator: een natuurlijke persoon die een melder in het kader van het werk bijstaat in het meldingsproces en van wie de bijstand vertrouwelijk moet zijn;
- 4° inbreuk: een handeling of nalatigheid die voldoet aan een van de volgende voorwaarden:
 - ze is onrechtmatig,
 - ze ondermijnt het doel of de toepassing van regelgeving;
- 5° informatie over inbreuken: informatie, met inbegrip van redelijke vermoedens, over:
 - feitelijke of mogelijke inbreuken die hebben plaatsgevonden of zeer waarschijnlijk zullen plaatsvinden binnen de overheidsinstantie waar de melder werkt, of binnen een andere overheidsinstantie waarmee de melder in het kader van zijn werk in contact is geweest;
 - pogingen tot het verhullen van inbreuken binnen de overheidsinstantie waar de melder werkt, of binnen een andere overheidsinstantie waarmee de melder in de context van zijn werk in contact is geweest;
- 6° meldingskanalen:
 - het hoofd van het personeel van het provinciebestuur: de provinciegriffier;
 - Audit Vlaanderen.
- 7° procesbewaker: persoon die door de provinciegriffier wordt aangesteld om in te staan voor de ontvangst, coördinatie en opvolging van de melding.

Artikel-3 – Toepassingsgebied

Dit reglement is van toepassing op personeelsleden van de Provincie Oost-Vlaanderen en zijn decretale graden.

Artikel 4 –Intern meldingskanaal

Melders kunnen informatie over inbreuken intern melden bij de provinciegriffier. De provinciegriffier delegeert de volgende activiteiten:

- 1° de procesbewaker ontvangt, registreert en beantwoordt de melding;
- 2° het comité Klokkenluiders behandelt de melding. De samenstelling van dit comité wordt door de provinciegriffier ad hoc bepaald en bestaat uit minimaal 2 experts, gekozen op basis van de inhoud van de melding.

Artikel 5 – Extern meldingskanaal

Als melders informatie over inbreuken gemeld hebben overeenkomstig artikel 4, kunnen ze deze informatie ook extern melden bij Audit Vlaanderen.

Evenwel kunnen melders informatie over inbreuken sowieso rechtstreeks melden bij Audit Vlaanderen indien ze van mening zijn dat de inbreuk intern niet doeltreffend behandeld kan worden of dat er een risico op represailles bestaat.

Artikel 6 – Uitsluiting

Dit reglement is niet van toepassing op het melden van informatie waarvan de bekendmaking niet toegelaten is om een van de volgende redenen:

- 1° de veiligheid van het land;
- 2° geclassificeerde gegevens;
- 3° de bescherming van het beroepsgeheim van advocaten en van het medisch beroepsgeheim;
- 4° de gerechtelijke beraadslagingen;
- 5° het strafprocesrecht.

Afdeling II: Procedure

Artikel. 7 – Melding

§1. De provinciegriffier stelt de procesbewaker aan.

§2. Melders kunnen informatie over inbreuken melden via de volgende meldingskanalen:

- Schriftelijk naar Gouvernmentstraat 1, 9000 Gent of het emailadres: klokkenluidersmelding@oost-vlaanderen.be;
- Digitaal via het softwaresysteem (link beschikbaar via intranet);
- Telefonisch: 09 267 81 00.

Melders kunnen tevens een fysieke ontmoeting vragen. Deze ontmoeting moet plaatsvinden binnen een redelijke termijn, bepaald in overleg.

§3. Melders kunnen informatie over inbreuken steeds anoniem melden.

Een anonieme melding kan per post met de vermelding 'vertrouwelijk', gericht aan de procesbewaker of via het softwaresysteem.

§4. Bij elke melding wordt door de procesbewaker een nauwkeurig verslag opgesteld.

Melders kunnen de schriftelijke weergave van de melding controleren, corrigeren en voor akkoord tekenen.

§5. Als de melder een melding richt aan een onbevoegd personeelslid stuurt dat onbevoegde personeelslid de melding zo snel mogelijk op veilige wijze naar de procesbewaker door. Het onbevoegde personeelslid brengt de melder onmiddellijk op de hoogte van die doorzending.

Als de melder een systeem gebruikt dat niet voldoet aan de vereisten vermeld in §2, stuurt de procesbewaker de melding zo snel mogelijk terug naar de melder met verwijzing naar het juiste systeem.

§6. Als de melder een melding richt aan de procesbewaker welke niet onder deze regeling valt zal de procesbewaker verwijzen naar het juiste systeem.

Artikel 8 – Behandeling

§1. Elke niet-anonieme melder ontvangt binnen de 7 kalenderdagen na de dag van ontvangst een bevestiging, tenzij in de volgende gevallen:

- 1° de melding is binnen de 7 kalenderdagen afgehandeld;
- 2° de melder verzet zich uitdrukkelijk tegen het krijgen van die ontvangstmelding;
- 3° het krijgen van die ontvangstmelding brengt de bescherming van de identiteit van de melder in gevaar.

§2. De provinciegriffier activeert het ad hoc comité Klokkeluiders.

§3. Het comité gaat de juistheid na van de informatie en neemt de gepaste acties als er (een vermoeden van) een inbreuk is..

§4. De provinciegriffier neemt nota van de resultaten van het onderzoek en het advies van het comité i.v.m. de maatregelen.

§5. De provinciegriffier beslist over de nodige maatregelen en geeft daartoe de nodige instructies.

§6. De procesbewaker informeert de melder binnen drie maanden na de dag waarop de ontvangstmelding werd verstuurd, of, als er geen ontvangstmelding naar de melder is gestuurd, binnen drie maanden nadat de periode van zeven dagen nadat de melding is gedaan is verstreken, over de als opvolging geplande of genomen maatregelen en over de redenen daarvoor. De procesbewaker geeft daarbij geen informatie vrij die afbreuk doet aan het interne onderzoek of die het onderzoek of de rechten van de betrokken persoon schaadt.

Artikel 9 – Registratie

De procesbewaker houdt een register bij van de ontvangen meldingen conform de werkwijze van Audit Vlaanderen.

In dit register worden volgende gegevens bijgehouden:

- 1° het aantal ontvangen meldingen;
- 2° het aantal onderzoeken en procedures die naar aanleiding van de meldingen zijn ingeleid en het resultaat ervan;
- 3° als dat wordt vastgesteld, de geschatte financiële schade en de bedragen die zijn (terug)gevorderd na onderzoeken en procedures over de gemelde inbreuken.

Afdeling III: Vertrouwelijkheid en bescherming

Artikel 10 – Vertrouwelijkheid

§1. Meldingen worden ontvangen via systemen die door hun ontwerp, opzet en beheer op beveiligde wijze de vertrouwelijkheid beschermen van de volgende elementen:

- 1° de identiteit van de melder;
- 2° de identiteit van derden die in de melding worden genoemd;

3° de identiteit van de betrokken persoon en informatie over de inbreuken van de betrokken persoon;

4° informatie waaruit de identiteit van de melder, betrokken persoon of een derde kan blijken.

Alleen de provinciegriffier en personeelsleden, aan wie de Provinciegriffier, zijn bevoegdheid heeft gedelegeerd, conform artikel 4, hebben toegang tot de informatie, vermeld in het eerste lid.

§2. Het comité Klokkenluiders neemt een strikte neutraliteit in acht. In geen geval wordt de melding behandeld door een persoon die betrokken is of was bij de feiten waarop de melding betrekking heeft.

§3 De provinciegriffier, procesbewaker en leden van het comité Klokkenluiders mogen geen feiten bekendmaken die het economisch, financieel of commercieel belang van een overheidsinstantie kunnen schaden, tenzij dat noodzakelijk is voor de opvolging van de melding.

Artikel 11 – Bescherming persoonsgegevens

§1. Als die gegevens beschikbaar zijn, verwerken de meldingskanalen de persoonsgegevens bij de behandeling en registratie van meldingen op grond van artikel 6, lid 1, e), van de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (hierna 'AVG').

De procesbewaker wist onmiddellijk de gegevens die niet relevant zijn om de melding te behandelen.

§2. De procesbewaker en elke persoon die in de loop van de procedure met de melding in aanraking komt maakt de identiteit van de melder en alle informatie waarmee de identiteit van de melder direct of indirect achterhaald kan worden niet bekend aan anderen dan de provinciegriffier en het comité Klokkenluiders, conform artikel 8, tenzij in de volgende gevallen:

1° de melder stemt daarmee in;

2° er is een noodzakelijke en evenredige wettelijke verplichting in het kader van een onderzoek door nationale autoriteiten of gerechtelijke procedures, om de rechten van verdediging van de betrokken persoon te waarborgen.

De procesbewaker en elke persoon die in de loop van de procedure met de melding in aanraking komt maken de identiteit van de betrokken persoon en alle informatie waarmee de identiteit van de betrokken persoon direct of indirect achterhaald kan worden, niet bekend aan anderen dan het comité Klokkenluiders, zolang onderzoeken naar aanleiding van de melding of openbaarmaking lopen.

§3. Indien het toch noodzakelijk zou zijn om de identiteit van de melder of de betrokken persoon bekend te maken, worden de melder, respectievelijk de betrokken persoon daarvan schriftelijk op de hoogte gebracht, samen met de redenen daarvoor, tenzij die informatie de onderzoeken of gerechtelijke procedures in gevaar brengt.

§4. Provinciegriffier, procesbewaker en comité Klokkenluiders kunnen, met toepassing van artikel 23, lid 1, e) en h) AVG, beslissen om de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 AVG, niet toe te passen bij de verwerking van persoonsgegevens, wanneer dit gebeurt in het kader van een onderzoek dat betrekking heeft op een welbepaalde natuurlijke persoon, als voldaan is aan de voorwaarden vermeld in het tweede tot en met het negende lid hierna.

De afwijkingsmogelijkheid, vermeld in het eerste lid, geldt alleen gedurende de periode waarin de betrokkene het voorwerp uitmaakt van een onderzoek, op voorwaarde dat het voor het goede verloop van het onderzoek noodzakelijk is of kan zijn dat de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 AVG, niet worden toegepast. De duur van het onderzoek mag in voorkomend geval niet meer bedragen dan een jaar vanaf de ontvangst van een verzoek tot uitoefening van een van de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 AVG.

De afwijkingsmogelijkheid, vermeld in het eerste lid, heeft geen betrekking op de gegevens die losstaan van het voorwerp van het onderzoek dat de weigering of de beperking van de rechten, vermeld in het tweede lid, rechtvaardigt.

Als de betrokkene, in het geval dat toepassing wordt gemaakt van artikel 23, lid 1, e) en h) AVG, tijdens de duur van het onderzoek een verzoek indient op basis van artikel 12 tot en met 22 AVG, bevestigt de functionaris voor gegevensbescherming de ontvangst daarvan.

De functionaris voor gegevensbescherming brengt de betrokkene schriftelijk, zo snel mogelijk en in elk geval binnen een maand vanaf de dag die volgt op de dag waarop hij het verzoek heeft ontvangen, op de hoogte van de beslissing tot weigering of beperking van de rechten vermeld in het eerste lid. Zolang het onderzoek loopt hoeft geen verdere informatie over de nadere redenen voor die weigering of beperking worden verstrekt als dat het onderzoek zou ondermijnen. Als het nodig is kan de voormelde termijn met twee maanden worden verlengd, rekening houdend met het aantal aanvragen en de complexiteit ervan. De verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7) AVG, brengt de betrokkene binnen dertig dagen vanaf de dag die volgt op de dag waarop hij het verzoek heeft ontvangen op de hoogte van die verlenging en van de redenen voor het uitstel.

De functionaris voor gegevensbescherming informeert de betrokkene ook over de mogelijkheid om een verzoek in te dienen bij de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens conform artikel 10/5 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, en om een beroep in rechte in te stellen.

De functionaris voor gegevensbescherming noteert de feitelijke of juridische gronden waarop de beslissing is gebaseerd. Die informatie houdt hij ter beschikking van de voormelde Vlaamse toezichtcommissie.

Nadat het onderzoek afgesloten is worden de rechten, vermeld in artikel 13 tot en met 22 van de AVG, in voorkomend geval conform artikel 12 AVG opnieuw toegepast.

Als een dossier, dat persoonsgegevens als vermeld in het eerste lid bevat, naar het openbaar ministerie is gestuurd en kan leiden tot activiteiten onder leiding van het openbaar ministerie of een onderzoeksrechter, en er onduidelijkheid is over het geheim van het onderzoek onder leiding van het openbaar ministerie of een onderzoeksrechter, mag de functionaris voor gegevensbescherming op het verzoek van de betrokkene overeenkomstig artikel 12 tot en met 22 AVG pas antwoorden nadat het openbaar ministerie of, in voorkomend geval, de onderzoeksrechter heeft bevestigd dat een antwoord het onderzoek niet in het gedrang brengt of kan brengen.

§5. De persoonsgegevens die verzameld worden conform paragraaf 1, worden bewaard volgens de selectieregels opgemaakt in uitvoering van artikel III.87 van het decreet van 7 december 2018 Bestuursdecreet.

§6. De meldingskanalen treden op als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7) AVG in het kader van de meldingen die ze behandelen.

Artikel 12 – Bescherming bij melden

§1. Niemand binnen het provinciebestuur mag naar aanleiding van het ontvangen en behandelen van meldingen t.a.v. de melder en de personen vermeld in §3 de volgende

maatregelen nemen of pogen te nemen of ermee dreigen als vergelding voor een melding of openbaarmaking:

- 1° schorsing, ontslag of soortgelijke maatregelen;
- 2° degradatie of het onthouden van bevordering;
- 3° overdracht van taken, verandering van locatie van de arbeidsplaats of verandering van de werktijden;
- 4° het onthouden van opleiding;
- 5° een negatieve evaluatie of arbeidsreferentie;
- 6° het opleggen of toepassen van een disciplinaire maatregel, berisping of een andere sanctie, zoals een financiële sanctie;
- 7° dwang, intimidatie, pesterijen en uitsluiting;
- 8° niet-omzetting van een tijdelijk contract in een contract voor onbepaalde duur, als het personeelslid de gerechtvaardigde verwachting had dat hem een contract van onbepaalde duur zou worden aangeboden;
- 9° niet-verlenging of vroegtijdige beëindiging van een tijdelijke arbeidsovereenkomst;
- 10° schade, met inbegrip van reputatieschade op sociale media of financieel nadeel, met inbegrip van omzetsderving en inkomstenderving;
- 11° opname op een zwarte lijst op basis van een informele of formele overeenkomst voor de hele overheidsinstantie, waardoor de melder geen baan meer kan vinden bij die overheidsinstantie;
- 12° vroegtijdige beëindiging of opzegging van een contract voor de levering van goederen of diensten;
- 13° intrekking van een licentie of vergunning, afgeleverd door een overheidsinstantie;
- 14° psychiatrische of medische verwijzingen;
- 15° elke andere directe of indirecte handeling of nalatigheid dan de handelingen, vermeld in punt 1° tot en met 14°, die tot een ongerechtvaardigde benadeling van de melder leidt of kan leiden.

§2. Het verbod, vermeld in paragraaf 1, is van toepassing ten aanzien van melders indien:

- 1° de melders informatie meldden over een inbreuk conform artikel 4 en 5;
- 2° de melders gegronde redenen hadden om te geloven dat de gemelde informatie op het moment van de melding juist was.

Het verbod, vermeld in paragraaf 1, is in de volgende gevallen van toepassing ten aanzien van melders die informatie over een inbreuk openbaar maken, waarvan ze gegronde redenen hadden om te geloven dat de gemelde informatie op het moment van de melding juist was:

- 1° ze hebben eerst intern gemeld of ze hebben meteen (ook) extern gemeld conform artikel 4 en 5 en er zijn geen passende maatregelen genomen binnen drie maanden nadat de procesbewaker in kwestie de melding heeft ontvangen;
- 2° ze menen dat een van de volgende situaties zich voordoet:
 - de inbreuk kan een dreigend of reëel gevaar vormen voor het algemene belang;

- er bestaat naar aanleiding van een externe melding een risico op represailles of het is niet waarschijnlijk dat de inbreuk doeltreffend wordt behandeld door de bijzondere omstandigheden van de zaak.

§3. Het verbod, vermeld in paragraaf 1, geldt niet alleen voor de melders vermeld in paragraaf 2, maar ook voor de volgende personen:

- 1° personen die anoniem informatie over inbreuken hebben gemeld of openbaar hebben gemaakt, maar later geïdentificeerd zijn;
- 2° de facilitators en derden die verbonden zijn met de melders en juridische entiteiten, die eigendom zijn van de melders, voor wie de melders werken of met wie de melders in een andere werk gerelateerde context verbonden zijn.

§4. Bij gerechtelijke of administratiefrechtelijke procedures over maatregelen als vermeld in paragraaf 1, waarbij de melders aantonen dat ze een melding of openbaarmaking hebben gemaakt en met benadeling zijn geconfronteerd, wordt aangenomen dat de maatregel een vergelding was voor de melding of de openbaarmaking. In voormelde gevallen toont de persoon die de benadelende maatregel heeft genomen aan dat die maatregel naar behoren is gemotiveerd.

§5. Niemand binnen het provinciebestuur mag naar aanleiding van een melding de volgende handelingen stellen of pogen te stellen:

- 1° een melding belemmeren of proberen te belemmeren;
- 2° de geheimhouding van de identiteit van melders schenden;
- 3° bewust onjuiste informatie hebben gemeld of openbaar gemaakt.

§6. Melders zijn niet aansprakelijk voor:

- 1° de verwerving van de informatie over de inbreuken die ze melden of openbaar maken, conform paragraaf 2, behalve als de verwerving of openbaarmaking een strafbaar feit was;
- 2° het melden of openbaar maken van de informatie over de inbreuken, conform paragraaf 2, als zij redelijke gronden hadden om aan te nemen dat de melding of openbaarmaking van de informatie noodzakelijk was voor het onthullen van een inbreuk.

§7. Melders zijn aansprakelijk voor het bewust misbruik van het interne meldingskanaal voor doeleinden die niet onder dit reglement vallen en/of lasterpraktijken.

Artikel. 13

Een overeenkomst, de arbeidsvoorwaarden of het beleid kunnen geen bepalingen bevatten waarin afstand wordt gedaan van de rechten, vermeld in dit reglement. Bepalingen in die zin zijn nietig.

Afdeling IV: Slotbepalingen

Artikel 14

Dit reglement maakt integraal deel uit van de rechtspositieregeling van de Provincie Oost-Vlaanderen.

Artikel 15

Wie de bepalingen van dit reglement overtreedt, kan gesanctioneerd worden met de sancties opgenomen in deel 15 'ordemaatregelen, sancties en tucht' van het arbeidsreglement.

Artikel 16